

term för slag(anfall) även om det i dagligt tal slagit igenom.

Rent allmänt har jag fått ett intryck av att man i lekmanpressen i Sverige föredrar en engelsk term framför en korrekt svenskspråkig i ett slags försök att omskriva obehagliga fakta. Låter det inte litet mindre farligt att ha fått stroke än att ha fått ett slaganfall? Termen hjärtslag är däremot mindre exakt. För en medicinare är hjärtslag den fysiologiska sammandragningen av hjärtmuskeln, för lekmannen vilken akut hjärtsjukdom som helst – oftast en hjärtinfarkt. Den sistnämnda termen bör vi helst använda om det rör sig om denna sjukdom. I dagligt tal används i Sverige oftast hjärtattack, liksom i engelskan heart attack när man avser infarkt, vilket är lika inexakt som hjärtslag.

Vi bör sträva till att också i umgängandet med patienter använda riktiga och svenskspråkiga termer. Det blir för dem lättare att förstå sjukdomens natur och vad behandlingen går ut på. En konsekvent användning av Lindskogs terminologi – där den är tillämplig för icke-fackkunniga – är helt realistisk härvidlag.

Illustrerad och utökad

Som läkare finner jag Lindskogs Medicinsk terminologi vara utomordentlig, men den lämpar sig lika bra för lekmän och är till exempel för redaktörer en ouslinlig källa för vad man än måste ta reda på snabbt och exakt. Därtill finns det numera också 173 tydliga illustrationer. Den innehåller 70 000 moderna termer, vilket betyder en ökning av antalet med 20 000. Termerna beskrivs kort och lättfattligt. För personer som upptas i boken, de är glädjande många, ger man en kort biografi och levnadsår. Man ger entydiga uttalsnoteringar och i ett litet morfemlexikon redogörs för de vanligaste termernas ursprung och användning som delar av ord. Boken har ett bihang med de vanligaste anatomiska termerna. Sist kommer Hippokrates' ed.

Förtjänar odelat beröm

Som slutomdöme vill jag ge boken odelat beröm. Ett terminologilexikon kan utvidgas i all oändlighet, men någonstans måste gränsen dras. Jag finner denna uppslagsbok vara lagom omfattande, lagom begränsad, lagom modern och lagom konservativ men mycket bra. •

Ny medicinsk ordbok att glädjas åt

Recensent: Christina Jansson, lärare vid Vasa vuxengymnasium, (läkar-sekreterarutbildningen), Göteborg.

Bengt I Lindskog och Bengt L Zetterberg gav 1981 ut en moderniserad upplaga av »Medicinsk terminologi lexikon». Språket förändras, och nya användare ställer andra krav på en ordbok av det här slaget. Lindskog har sedan utgivningen av förra upplagan oförtrutet arbetat vidare med ordboken, och nu föreligger en ny fräsch upplaga.

Nu illustrerad

Den största skillnaden mellan de två utgåvorna, som man först lägger märke till, är att i den senare förekommer en hel del illustrationer, vilket gör att ordboken blir lättare att använda för lekmän. Vanliga anatomiska termer har samlats i appendix, som föregås av en trevlig historik.

Vad som också är positivt är att sidorna är indelade i tre spalter. Typsnitt och olika stilsorter gör att den är lättläst. Trots att den nya upplagan innehåller fler termer än den förra känns boken lättare att arbeta med.

Förtjänstfulla försvenskingsregler

Svensk stavning i medicinska texter har Svenska Läkaresällskapets Kommitté för medicinsk språkvård givit ut anvisningar om, och Bengt I Lindskog följer denna linje. Birger Bergh ger i den språkliga inledningen exempel på »försvenskingsreglerna».

Jag hoppas nu att den svenska stavningen kommer att följas av alla som skriver medicinska texter, och att detta kommer att avspeglas inte minst i journalskrift.

Morfemlexikon en nyhet

Ordboken ger liksom tidigare upplagor anvisning om uttal och betoning. Som lärare i medicinsk terminologi är jag tacksam över att Bengt I Lindskog

Figuren är en illustration till uppslagsordet »Kranium».

har valt att ha kvar tablåerna över latinska böjningar av substantiv och adjektiv.

Nytt och användbart är det medicinska morfemlexikonet. Jag är också tacksam för genusmarkering och det lodräta streck som markerar ordstam, vilket inte fanns i förra upplagan. Dessa markeringar är värdefulla då man skall använda korrekta latinska böjningsändelser.

Glöm inte inledningen!

Min förhoppning är att ordboken kommer att användas flitigt av olika yrkeskategorier inom sjukvården. Vad man inte bör glömma, innan man i glädjeyran kastar sig över en ny ordbok, är att ordentligt läsa inledningen med anvisningar. •